

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕВОЛЮЦІЙНА ЕКОЛОГІЯ

спеціальність	101 Екологія	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	екологія	факультет	агрономії та захисту рослин
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

Чуприна Юлія Юріївна

Вища освіта – спеціальність захист рослин

Науковий ступень -

Вчене звання -

Досвід роботи – 5 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка 2 методичних розробок;
- співавторка більше ніж 10 тематичних публікацій;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон

0507057016,
0965775839

електронна пошта

rybchenko_yuliya@ukr.net

дистанційна підтримка

Moodle,
Google-meet

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	полягає у формуванні розуміння еволюційних ідей, вчення про мікроеволюцію, адаптаціогенез, проблем макроеволюції та антропогенезу в історичному аспекті та перспективах розвитку еволюції біологічного світу.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування (ЗК1, ФК14, ПРН2, ПРН3) / імітаційний командний проєкт 1 • Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук (ЗК2, ФК25, ПРН8)/індивідуальні завдання • Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень (ЗК3, ФК23, ПРН19) / індивідуальні завдання • Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування (ЗК1, ЗК 2, ФК14, ПРН3) /тренінг , індивідуальні завдання
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин лабораторно-практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК 2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати в команді.</p> <p>ФК 14. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p>ФК 17. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.</p> <p>ФК 23. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.</p> <p>ФК 25. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН 2. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування..</p> <p>ПРН 3. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.</p> <p>ПРН 4. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.</p> <p>ПРН 7. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.</p> <p>ПРН 8. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.</p> <p>ПРН 19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти</p>
-------------	--	-------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ВИНИКНЕННЯ І РОЗВИТОК ЕВОЛЮЦІЙНИХ ІДЕЙ ДО Ч. ДАРВІНА

Лекція 1.	Вступ. Предмет і завдання еволюційної екології, методи досліджень, зв'язки з іншими науками	Лабораторно-практичне заняття 1 (ЛПЗ 1,2)	Метафізичний період у розвитку науки, креаціоністські погляди на природу. Сучасні напрями розвитку еволюційної біології. Докази еволюції та методи її дослідження.	Самостійна робота	Значення праць Дж. Рея і К. Ліннея., Ж.Б. Ламарка. Еволюційне вчення Ч. Дарвіна. Синтетична теорія еволюції та її засновники. Сучасні напрями розвитку еволюційної біології. Докази еволюції та методи її дослідження
Лекція 2.	Розвиток еволюційної ідеї в післядарвінівський період.				
Лекція 3.	Походження і розвиток життя на Землі.	ЛПЗ 3,4	Основні властивості живого. П'ять аксіом теоретичної біології. Рівні організації життя. Геохронологія Землі. Природний добір як основна рушійна і спрямовуюча сила еволюції. Форми природного добору		
Лекція 4.	Генетичні основи та елементарні фактори еволюції.				

Модуль 2. ОСНОВНІ НАПРЯМИ МАКРОЕВОЛЮЦІЇ.

Лекція 5.	Еволюція організмів і функцій.	ЛПЗ 5,6	Визначення поняття "макроеволюція". Шляхи макроеволюції.	Самостійна робота	Монофілетична і поліфілетична еволюція. Сітчаста еволюція. Еволюція онтогенезу. Ембріонізація і автономізація онтогенезу. Вчення про філембріогенез. Співвідношення індивідуального та історичного розвитку. Способи філогенетичних перетворень органів і функцій. Кількісні і якісні функціональні зміни органів.
Лекція 6.	Монофілетична і поліфілетична еволюція	ЛПЗ 7,8,9	Ембріонізація і автономізація онтогенезу. Прогрес біологічний (ароморфоз і алогенез). Морфофізіологічний регрес (катаморфоз, або катагенез), гіперморфоз		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Аносов И.П., Кулинич Л.Я. Основы эволюционной теории. Учебн. пособие.- К., 1999. Бровдій В.М., Ільєнко К.П., Пархоменко О.В. Проблеми еволюції організмів. –К.: НПУ, 2004
2. Вернадский В. И. Биосфера и ноосфера. Москва : Рольф, 2019. 576 с.
3. Галькиева З. Х. Формирование экологического мировоззрения студента в современных условиях вуза. *Омский научный вестник*. 2018. № 2 (66). С. 91–93.
4. Голдсмит Э. Экологическое мировоззрение. Киев : Эко-Восток, 2015. 37 с.
5. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник. 2-ге вид., доп. і випр. Рівне : Волинські обереги, 2011. 552 с.
6. Костенко О. М. Проблеми № 1 сучасної цивілізації (в українському контексті) : монографія. Черкаси, 2008. 112 с.
7. Рибалко Л. Навчання природничих предметів на засадах еколого-еволюційного підходу в загальноосвітніх навчальних закладах: теорія і практика : монографія. Полтава : ФОП Мирон І. А., 2014. 400 с.

Методичне забезпечення

1. Непран І.В., Головань Л.В., Білецький Є.М., І.М. Бузіна, Чуприна Ю.Ю. Екологія АПК. Харк. нац. аграр. ун-т. – Харків, 2020. 197с.
2. І.М. Бузіна, Головань Л.В., Білецький Є.М., Непран І.В., Чуприна Ю.Ю. Стратегія сталого розвитку Харк. нац. аграр. ун-т. – Харків, 2020. 179с.
3. Бузіна І.М., Головань Л.В., Рожков Р.В., Білецький Є.М., Непран І.В., Чуприна Ю.Ю. Управління та поводження з відходами. Лабораторний практикум для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 101 «Екологія». ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – Харків, 2020. 55 с.
4. Непран І.В., Головань Л.В., Білецький Є.М., І.М. Бузіна, Чуприна Ю.Ю. Екологія АПК: Метод рекомендації до самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня за спеціальністю 101 «Екологія» ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – Харків, 2020. 52 с.
5. Чуприна Ю. Ю., Головань Л. В., Бузіна І. М. Екологія. Методичні вказівки для виконання практичних робіт. ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – Харків, 2020. 60 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.